

सुतेदेवाह सत्वेष्विति यथादर्पणेषु मुखं प्रविश्यत्यहस्य अगमकमपि गमकं भवति एवं सत्वेषु बुद्धि सत्वेषु चित्प्रतिबिम्बरूपेणाविश्यालिंगनिरुपाधि चैतन्यस्य ज्ञापिका भवति जीवस्यैवानुपाधिकरूपं ब्रह्मेत्यर्थः
अतएव ध्रुवं उपाधिधर्मास्पर्शिनं ॥ ४९ ॥ भूतानामिति चित्ताद्याकारपरिणतपंचमहाभूतसंबन्धिनं विपर्ययसंस्त्रिदानंदानंतविपरीतं अद्वैतजडदुःखपरिच्छन्नाख्यं दुर्गलं भगवानपि अविद्याया आत्मनि मन्यते
न स्येतावदविद्याप्रकाशितंदुःखित्वादिरूपं आत्मनो गम्यं नित्यज्ञातं त्वात्तस्य किंतु यस्मात्पती चोक्तपात्युनन्यो ब्रह्मासुद्रो विष्णुर्वानप्रभवेत्तदेवात्मनो रूपं अतएव चानन्याधिपतिरितिन्यायात् ॥ ५० ॥ गतिमिति
अगत्वा अग्राप्य नित्यप्राप्तत्वादिति भावः अहेयत्वमविकारित्वं चोत्तरार्धार्थः ॥ ५१ ॥ इन्द्रियाणीति चित्तवृत्तिमात्रोपलक्षणं पंचधा पंचभिः प्रमाणविपर्ययविकल्पनिद्रासृत्याख्यैः प्रकारैः एतद् इन्द्रियागम्यं

सत्वेषु लिंगमाविश्य निर्लिङ्गमपितत्स्वयं ॥ मन्यते ध्रुवमेवैनं ये जनास्तत्त्वदर्शिनः ॥ ४९ ॥ भूतानां तु विपर्ययसंस्वरुते भगवानिति ॥ न स्येतावद्भवेद्भ्रम्यं न यस्मात्प्र
भवेत्पुनः ॥ ५० ॥ गतिं हि सर्वभूतानामगत्वा क्व गमिष्यति ॥ यो धावतान हातव्यस्तिष्ठन्नपि न हीयते ॥ ५१ ॥ तमिन्द्रियाणि सर्वाणि नानुपश्यंति पंचधा ॥ आहु
श्चैनं केचिदभिकेचिदाहुः प्रजापतिं ॥ ५२ ॥ ऋतून् मासार्धमासांश्च दिवसांश्च क्षणांस्तथा ॥ पूर्वाह्णमपराह्णं च मध्याह्नमपि चापरे ॥ ५३ ॥ मुहूर्तं मपि चैवाहुरेकं
संतमने कथा ॥ तं कालमिति जानीहि यस्य सर्वमिदं वशे ॥ ५४ ॥ बहूनींद्रसहस्राणि समतीतानि वासव ॥ बलवीर्योपपन्नानि यथैव त्वं शचीपते ॥ ५५ ॥ त्वाम
प्यतिबलं शक्रदेवराजं बलोकटं ॥ प्राप्ते काले महावीर्यः कालः संशमयिष्यति ॥ ५६ ॥ यद्दंदं सर्वमादत्ते तस्मान्छुक्रस्थिरो भव ॥ मया त्वया च पूर्वैश्च न स शक्यो
तिवर्तितुं ॥ ५७ ॥ यामेतां प्राप्य जानीषि राज्याश्रियमनुत्तमां ॥ स्थिता मयी तितन्मिथ्या नैषात्येकत्र तिष्ठति ॥ ५८ ॥ स्थिता हींद्रसहस्रेषु त्वदिशि शृणु मे ष्वियं ॥ मां
च लोलापरित्यज्य त्वामगाद्विबुधाधिप ॥ ५९ ॥ मैवं शक्रपुनः कार्षीः शांतो भवितुमर्हसि ॥ त्वामप्येवं विधं ज्ञात्वा क्षिप्रमन्यंगमिष्यति ॥ ६० ॥ इति श्रीमहा
भारते शांति० मोक्ष० बलिवासवसंवादे चतुर्विंशत्यधिकद्विंशततमोऽध्यायः ॥ २२४ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५४ ॥ ॥ ५५ ॥ ॥ ५६ ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥ ॥ ५९ ॥ ॥ ६० ॥

केचिदपीति षडाः अग्निअयमग्निर्बैश्वानरो यो यमंतः पुरुषे अहंबैश्वानरो भूत्वेत्यादि श्रुतिस्तत्र सिद्धं जाठरे आरोप्योपास्यं आहुः अपरे कर्मपरायणाः प्रजापतिरिति श्रुतं कालाभिमानिनं सूत्रा
त्मानं सर्वकर्मसंतर्पणीयं प्रतिनियतकालसर्वफलप्रदां तारं ऋतुमासाद्य भिमानि देवतात्मानमाहुः एकं संतं अनेकधा आहुः तथा च श्रुतिः सुपर्णं विप्राः कवयो वचोऽग्निरेकं संतं बहुधा कल्पयंतीत्याद्यातपदिवमाहुः संय
जामुं यजेत्येतस्यैव साविस्त्रिष्टिरित्याद्याच भ्लोकत्रयं ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ इति शांति० मो० नै० भा० चतुर्विंशत्यधिकद्विंशततमोऽध्यायः ॥ २२४ ॥